

NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2022–2030 metų regionų plėtros programos patvirtinimo“ projekto
(2022-04-22 TAIS NR. 22-3989(2))

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
Alytaus regiono plėtros taryba, 2022-03-31, Nr. b. n.	<p>1. Nepateikti konkretūs ir išsamūs ES lėšų dydžio regionams skaičiavimai su atsiūstu Regionų plėtros programos projektu (toliau – RPP), todėl negalima įvertinti ar skaičiavimai pagrįsti, tikslūs ir ar regionui nustatytas ES lėšų dydis yra objektyviai pagrįstas.</p> <p>Pasiūlymas. Siūlome pavišinti visus pažangos lėšų dydžiams pagal regionus apskaičiavimui naudotus duomenis bei skaičiavimus (pagal regionų rodiklių reikšmes nustatytus problemų poveikio įverčius, naudotų tikslinių grupių dydį, duomenų šaltinius, vertintus metus bei kt.), kad būtų galima įsitikinti lėšų krepšelių regionams paskaičiavimo skaidrumu, objektyvumu ir teisingumu.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>ES lėšų dydžio regionams skaičiavimo metodiką siūloma nustatyti Strateginio valdymo metodikoje (SVM). Rengiami siūlymai SVM papildymui.</p>
	<p>2. Pagal anksčiau Vidaus reikalų ministerijos pateiktą RPP finansinės projekcijos paskirstymo tarp regionų taisyklę, tikslinės grupės dydis regione (visų gyventojų, vaikų, neįgaliųjų ir pan. skaičius) arba kitas absoliutinis dydis (pvz. susidarančių atliekų kiekis) dauginamas iš problemos masto regione (nustatomo pagal šviesoforo principą) ir dalinamas iš visų regionų atitinkamų sandaugų sumos. Tokia skaičiavimo taisyklė turi trūkumą,– jei problemos mastas regione didelis, tačiau tikslinės grupės dydis dėl objektyvių priežasčių yra mažesnis nei kitų regionų (kadangi pats regionas yra mažas), tokiu atveju regionams, kuriuose problema iš tiesų didelė, kyla rizika negauti pakankamo finansavimo problemos mastui reikšmingai sumažinti.</p> <p>Pasiūlymas. Siūlome apsvarstyti koeficiento įvedimo į formulę alternatyvą ES lėšų daliai apskaičiuoti, kai problemos mastas labai didelis, tačiau tikslinės grupės dydis pakankamai mažas, lyginant su dauguma regionų, nes retai apgyvendintose ar nutolusiose teritorijose nutiesti vandens tinklus, dviračių takus ar užtikrinti viešojo</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Koeficientas problemos masto apskaičiavime šiuo metu yra naudojamas. Jį atitinka problemos masto įvertinimas balais nuo 1 iki 5, kur 1 reiškia labai mažą, 2 – mažą, 3 – vidutinį, 4 – didelį, 5 – labai didelį problemos mastą. Balas priskiriamas pagal tai, kiek regiono reikšmė yra nutolusi nuo šalies vidurkio (atsižvelgiama į visų regionų reikšmių poziciją aplink šalies vidurkį, statistikoje – z-įvertis). Kuo problemos mastas regione didesnis, tuo vienam problemą patiriančios grupės vienetai tenkantis paramos intensyvumas yra didesnis. Taip yra užtikrinama, kad regionui numatoma daugiau išteklių problemai spręsti. Problemos masto ir problemą patiriančios grupės dydžio įvertinimas numatytas SVM 95.8.4 p.</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>susisiekimo paslaugą ir pan. kainuoja žymiai brangiau, nei šių paslaugų teikimą užtikrinti miestuose.</p> <p>3. RPP rodiklių (toliau – rodiklių)¹ reikšmių apskaičiavimo formulėse, naudotas netikslus Alytaus apskrities gyventojų 2020 metų pradžioje skaičius, t. y. naudojamas 133 246 gyventojų skaičius, kai tuo tarpu Lietuvos statistikos departamento (toliau – LSD) 2020 m. pradžioje pateikiamas Alytaus regiono gyventojų skaičius nurodytas didesnis – 134070. Taip pat skirtingų rodiklių reikšmių paskaičiavimuose naudojamas skirtingų šaltinių (LSD, Europos aplinkos agentūros, pvz., vidutinis gyventojų skaičius LSD 135906 gyv./2019 m., o Europos aplinkos agentūros duomenimis 144754 gyv./2019 m.) ir skirtingų metų (pvz., 2019², 2020) regionų gyventojų skaičius (pvz., Žuvusiųjų keliuose skaičiui apskaičiuoti naudojamas gyventojų skaičius 2020 m. pradžioje (nesutampa su LSD reikšme), „Priešlaikinės mirtys, priskiriamos ilgalaikiam kietųjų dalelių KD_{2,5} poveikiui, tenkančios 100 000 gyv.“ reikšmei apskaičiuoti naudojamas vidutinis gyventojų skaičius ir pan.). Vienų rodiklių reikšmėms apskaičiuoti naudojamas gyventojų skaičius metų pradžioje, kitų – vidutinis metinis gyventojų skaičius.</p> <p>Pasiūlymas. Siūlome RPP rodiklių reikšmių apskaičiavimo lentelėse/formulėse naudoti to pačio šaltinio ir tų pačių metų gyventojų skaičių (arba metų pradžios, arba vidutinį gyventojų skaičių), t. y. Lietuvos statistikos departamento 2020 m. pradžios arba naujausius gyventojų skaičiaus duomenis, nes tai turi įtakos apskaičiuojant bendras reikalingas pažangos lėšas regionams (toliau – lėšų krepšelis)³ ir prognozuojant siekiamų rodiklių reikšmes.</p> <p>Antra vertus, tarp skirtingų duomenų šaltinių fiksuojamas</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>1. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 133 246 gyventojai yra 2020 m. vidutinis metinis, o ne metų pradžios, gyventojų skaičius Alytaus regione (šaltinis: https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=c469e847-cf76-48a0-9964-7ea04af426af). Vidutinis metinis gyventojų skaičius buvo naudojamas tada, kai kitas rodiklio skaičiavimui naudojamas kintamasis taip pat buvo 2020 metų.</p> <p>2. Žuvusiųjų keliuose svertiniam rodikliui paskaičiuoti buvo naudojamas 2020 m. vidutinis metinis gyventojų skaičius, nes žuvusiųjų skaičius buvo suminis 2020 metų skaičius.</p> <p>3. Priešlaikinės mirtys, priskiriamos ilgalaikiam kietųjų dalelių KD_{2,5} poveikiui, tenkančios 100 000 gyv., yra Europos aplinkos agentūros apskaičiuotas rodiklis (duomenų bazę galima rasti čia: https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/figures/premature-deaths-attributed-to-pm2). Metodologija, kaip agentūra skaičiavo gyventojų skaičių atsižvelgdama į gyventojų tankį kiekvienoje geografinėje gardelėje, pristatyta metodinėje medžiagoje, su kuria galima susipažinti čia: https://www.eionet.europa.eu/etcs/etc-atni/products/etc-atni-reports/etc-atni-report-10-2021-health-risk-</p>

¹ <https://www.nrp.vrm.lt/lt/regionu-pletros-programu-ir-planu-rengimas/regionu-pletros-programos-rodikliai/268>

² Pridėtinės vertės gamybos sąnaudomis pagal veiklos vykdymo vietą/dirbančiam reikšmei apskaičiuoti naudojami gyventojų ir dirbančiųjų asmenų duomenys 2019 metų.

³ „Regioninei pažangos priemonei priskirtų poveikio rodiklių³ (RPP poveikio rodiklių) reikšmės regionuose suklasifikuojamos nuo „labai žemų“ iki „labai aukštų“, kur „vidutinė“ reikšmė yra visų regionų vidurkis, o intervalo plotis lygus 1-am vidutiniam kvadratiniam nuokrypiui (rodiklio pasiskirstymui aplink vidurkį)“.

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	reikšmingas skirtumas, pvz., 2020 m. pradžioje LSD duomenis Alytaus apskrities gyventojų skaičius nurodomas 134070, Europos aplinkos agentūros 2019 m. vidutinis metinis Alytaus apskrities gyventojų skaičius – 144754. Siūloma užtikrinti aktualių ir vienareikšmiškų duomenų naudojimą.	<u>assessments-of-air-pollution-estimations-of-the-2019-hra-benefit-analysis-of-reaching-specific-air-quality-standards-and-more</u>
	<p>4. RPP taisyklėje nurodyta sąlyga „Visų regionų siektinos reikšmės yra skirtingos, tačiau jas pasiekus visuose regionuose turi būti pasiekta NPP siektina reikšmė. Atsiliekančių regionų rodiklio reikšmė turi artėti prie vidurkio.“ nėra išpildoma pagal regionui skiriamą ES lėšų dydį.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Alytaus regionui rodiklio „Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis“ siektina reikšmė yra nustatyta tokia pat, kaip ir Marijampolės, Panevėžio ir Šiaulių regionams, kurių pradinė šio rodiklio reikšmė yra didesnė nei Alytaus regiono ir numatyta ES lėšų parama šiems regionams taip pat didesnė, kas reiškia, kad mūsų regionas turės pasiekti didesnę rodiklio reikšmę nei minėti regionai su mažesnėmis ES lėšomis.</p> <p>Pasiūlymas. Siekiant užtikrinti taisyklės „Visų regionų siektinos reikšmės yra skirtingos, tačiau jas pasiekus visuose regionuose, turi būti pasiekta NPP siektina reikšmė“ įgyvendinimą regionui yra nustatytos utopinės rodiklių siekiamos reikšmės, kurių neįmanoma pasiekti pagal planuojamų regionui skirti ES lėšų dydį ir įvertinus esamą situaciją ir turimus duomenis. Siūloma atsižvelgti į analizės pagrindu regiono pateiktas prognozuojamas siekti rodiklių reikšmes (pateikta žemiau).</p> <p>Vadovaujantis sąžiningumo ir proporcingumo principais, siūloma perskaičiuoti siektino rodiklio „Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis“ reikšmę, atsižvelgiant į pradinės regionų rodiklių reikšmes.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Rodiklis „Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos vykdymo vietą (nefinansinių įmonių), tenkanti vienam dirbančiajam per metus“ yra NPP nustatytas rodiklis, kuris perkeliamas į RPP, todėl RPP negali būti nustatyta žemesnė siektina reikšmė nei nustatyta minimali reikšmė NPP.</p> <p>RPP projektas papildytas nuostata, kad rodiklių reikšmių pasiekimas priklauso nuo valstybės, regiono ir savivaldybės lygmenimis įgyvendinamų pažangos priemonių komplekso ir išorinių veiksnių (makroekonominių, demografinių, geopolitinių) įtakos, tuo tarpu IV skyriuje nurodytos pažangos lėšos regionams apima tik tas sritis ir tą NPP finansinių projekcijų dalį, kuriai nacionalinėse plėtros programose yra nustatytos regioninės pažangos priemonės. Todėl nurodytos rodiklių reikšmės gali būti nepasiektos ar viršytos dėl nuo regiono nepriklausančių aplinkybių.</p>
	5. Ne visuose rodiklių reikšmių skaičiavimuose naudoti paskutiniai prieinami statistiniai duomenys, pvz.: „pridėtinės vertės gamybos sąnaudomis pagal veiklos vykdymo vietą/dirbančiajam“;	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Rodiklių reikšmių skaičiavimui buvo naudoti naujausi prieinami duomenys, laikantis nuostatos, kad planuojant</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>„priešlaikinės mirtys, priskiriamos ilgalaikiam kietųjų dalelių KD_{2,5} poveikiui, tenkančios 100 000 gyv. vidutinis gyventojų skaičius“ reikšmėms apskaičiuoti naudoti 2019 metų duomenys; „gyventojų, aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais“ naudoti preliminarūs 2020 metų duomenys, kurie yra mažesni už faktinius, LSD paskelbtus 2020 metų pradžios rodiklio reikšmės duomenis, etc.</p> <p>Pasiūlymas. Siūlome rodiklių reikšmių apskaičiavimo lentelėse/formulėse naudoti Lietuvos statistikos departamento 2020 m. pradžios arba naujausius gyventojų skaičiaus duomenis, nes nuo tikslinės grupės dydžio priklauso ES lėšų krepšelio dydžio regionams apskaičiavimas.</p> <p>6. Siektinų rodiklių reikšmių regionuose sąraše visiems regionams, išskyrus Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos, nurodytas užimtumo lygio rodiklis, o ne vidinių skirtumų tarp regiono savivaldybių (standartinis nuokrypis) rodiklis,– toks 3 regionų išskyrimas pagal rodiklio pasirinkimą nėra pagrįstas. Alytaus regiono vidiniai netolygumai, kaip ir Vilniaus regiono – taip pat aukšti, kai tuo tarpu užimtumo lygio skirtumas tarp regionų yra vidutinio poveikio, dėl ko Alytaus regionui skaičiuojant ES lėšų krepšelio tenkančią dalį, ji, tikėtina, paskaičiuojama mažesnė, naudojant vidutinį problemos poveikio masto įvertį, o ne aukštą vidinių netolygumų poveikio masto įvertį.</p> <p>Pasiūlymas. Siūlome visiems regionams naudoti tą patį rodiklį problemos poveikio įvertio paskaičiavimui, nuo kurio priklauso bendro lėšų krepšelio regionams paskaičiavimas arba vertinti konkretaus regiono probleminį aspektą, t. y. tiems regionams, kurių vidinių skirtumų regione problemos mastas yra didesnis, nei rodiklio reikšmės skirtumai tarp regionų, naudoti vidinių skirtumų problemos masto įvertį regiono paramos krepšelio apskaičiavimui ir priešingai.</p> <p>7. Rodiklio „Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį </p>	<p>naują finansavimo periodą svarbu vadovautis ne preliminariais, o galutiniais duomenimis.</p> <p>Minimame pavyzdyje apie pridėtinę vertę yra naudojami 2019 m. duomenys, nes rengiant dokumentą nes 2020 m. duomenys dar nėra paskelbti. Priešlaikinių mirčių, priskiriamų kietųjų dalelių KD_{2,5} poveikiui, rodiklis yra Europos apsaugos agentūros rodiklis, kurio naujausi prieinami duomenys yra 2019 metų.</p> <p>Rodikliui „Gyventojų, aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais“ apskaičiuoti buvo naudojamas 2020 m. vidutinis metinis gyventojų skaičius, o ne 2020 metų pradžios duomenys.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Problemos masto skaičiavimui yra naudojamas tas pats rodiklis visiems šalies regionams. Kadangi Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos regionai jau yra pasiekę arba yra bepasiekę NPP 2030 m. nustatytą siektiną reikšmę, tačiau susiduria su didžiausiais tarp visų regionų vidiniais netolygumais, šiems regionams siūloma investuoti į vidinių netolygumų mažinimą ir pateikiamas atitinkamai detalizuotas poveikio rodiklis. Tam skiriama pastovioji investicijų dalis, kurią vienodomis dalimis gauna visi šalies regionai.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies.</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>procentai“ apskaičiavimas ir jo reikšmė neatitinka realios Alytaus regiono socialinės situacijos, remiantis kitais turimais susijusiais duomenimis.</p> <p>Pagal RPP rodiklį „Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį, procentais“, Alytaus regionas pateikiamas kaip vienas geriausių (turinčių mažiausią problemą), tačiau pagal Statistikos departamento skelbiamą beveik identišką rodiklį „Skurdo rizikos lygis“, Alytaus regionas yra vienoje prasčiausių pozicijų, lyginant su kitais regionais (7 vietoje iš 10).</p> <p>Pasiūlymas. Pagal skelbiamus šio rodiklio duomenis Alytaus apskrityje 2020 m., faktinė reikšmė nurodyta 20,9 proc., kuri yra geresnė nei Kauno ar Klaipėdos regione ir labai nedaug atsiliekanči nuo Vilniaus regiono reikšmės. Tokia rodiklio reikšmė yra neatitinkanti realios situacijos Alytaus regione ir tikėtina, yra klaidingai apskaičiuota, nes su skurdo rizika ir socialine atskirtimi susiję skelbiami kiti rodikliai, pvz., „Nedarbo lygis“, „Socialinės pašalpos gavėjų skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų“, „Vidutinės disponuojamosios pajamos per mėnesį“, „Darbo užmokestis (mėnesinis)“, taip pat didėjantis socialinio būsto eilėje esančių asmenų skaičius bei šių rodiklių reikšmės 2020 m., lyginant su kitais šalies regionais yra vienos blogiausių tarp visų regionų, kas pagrįstai įrodo, kad socialinė situacija regione nėra gera. Todėl ir RPP pasirinkto rodiklio „Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį procentai“ pateikta reikšmė, klaidingai rodanti, kad Alytaus regione situacija socialinės atskirties ir skurdo rizikos srityje labai gera (pažymėta žalia spalva), yra nepagrįsta ir daranti itin žalingą poveikį, kadangi dėl šios klaidos apskaičiuojant pažangos lėšų bendrą krepšelį regionui, naudojant problemos poveikio minimalų įvertį, regionui paskaičiuojamas mažesnis pažangos lėšų kiekis ir taip ženkliai apribojamas problemų šioje srityje sprendimas regione.</p> <p>Siūlome naudoti kitą, objektyvesnį, rodiklį arba Statistikos</p>	<p>Rodiklis „Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį“ yra NPP nustatytas rodiklis, kuris perkeliamas į RPP ir kurio reikšmės yra skelbiamos regionų lygiu. Todėl RPP negali būti nustatytas kitas rodiklis, negu NPP.</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus												
	<p>departamento skelbiamą rodiklį „Skurdo rizikos lygis“, kuris tiksliau nurodytų problemos mastą regione.</p> <p>8. Dėl Alytaus regionui nurodytų siektinų rodiklių reikšmių. RPP 2 lentelėje „Siektinos NPP 7 tikslo poveikio rodiklių reikšmės regionuose“ Alytaus regionui numatytos rodiklių „Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos vykdymo vietą (nefinansinių įmonių), tenkanti vienam dirbančiajam per metus tūkst. Eur“ ir „Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį procentai“ siektinos reikšmės 2030 metais yra utopinės ir neįmanomos pasiekti. Pasiūlymas. Atsižvelgiant į atskirų sričių įvertinimo rezultatus šviesoforo principu, tikėtina, kad regionas turėdamas ribotus finansinius išteklius, planuos priemones ir investicijas taip, kad jos prisidėtų prie tų sričių, kuriose susiduriama, visų pirma, su dideliais arba labai dideliais iššūkiais. Įvertinus planuojamas RPP pažangos lėšas Alytaus regionui, išankstines sąlygas, remtinas veiklas, esamos situacijos duomenis ir rodiklių reikšmių kitimo tendencijas, Alytaus regionas suprognozavo planuotinas „ne utopines“ siektinas rodiklių reikšmes iki 2030 metų (pagal jas siūlome patikslinti RPP):</p> <table><tr><th>NPP poveikio rodiklis matavimo vienetai</th><th>RPP diferencijuojamas ir detalizuoja mas poveikio rodiklis matavimo vienetai</th><th>RPP projekte nurodyta pradinė rodiklio reikšmė Alytaus regionui</th><th>RPP projekte nurodyta siektina rodiklio reikšmė Alytaus regionui (2030 m.)</th><th>Alytaus regiono atlikus tendencijų ir esamos situacijos analizę, planuojama pasiekti reikšmė</th><th>Pagrindimas</th></tr><tr><td>Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos</td><td>Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos</td><td>14,9</td><td>24,4</td><td>19,2</td><td>Augimas nebuvo ženklus (+3 per 6 metus) ir tikėtis, kad išaugs beveik dvigubai sunku tikėtis.</td></tr></table>	NPP poveikio rodiklis matavimo vienetai	RPP diferencijuojamas ir detalizuoja mas poveikio rodiklis matavimo vienetai	RPP projekte nurodyta pradinė rodiklio reikšmė Alytaus regionui	RPP projekte nurodyta siektina rodiklio reikšmė Alytaus regionui (2030 m.)	Alytaus regiono atlikus tendencijų ir esamos situacijos analizę, planuojama pasiekti reikšmė	Pagrindimas	Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos	Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos	14,9	24,4	19,2	Augimas nebuvo ženklus (+3 per 6 metus) ir tikėtis, kad išaugs beveik dvigubai sunku tikėtis.	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Rodiklis „Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį“ ir rodiklis „Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos vykdymo vietą (nefinansinių įmonių), tenkanti vienam dirbančiajam per metus“ yra NPP nustatyti rodikliai, kurie perkeliama į RPP, todėl RPP negali būti nustatyta žemesnė siektina reikšmė nei nustatyta reikšmė NPP.</p> <p>RPP projektas papildytas nuostata, kad rodiklių reikšmių pasiekimas priklauso nuo valstybės, regiono ir savivaldybės lygmenimis įgyvendinamų pažangos priemonių komplekso ir išorinių veiksnių (makroekonominių, demografinių, geopolitinių) įtakos, tuo tarpu IV skyriuje nurodytos pažangos lėšos regionams apima tik tas sritis ir tą NPP finansinių projekcijų dalį, kuriai nacionalinėse plėtros programose yra nustatytos regioninės pažangos priemonės. Todėl nurodytos rodiklių reikšmės gali būti nepasiektos dėl nuo regiono nepriklausančių aplinkybių.</p>
NPP poveikio rodiklis matavimo vienetai	RPP diferencijuojamas ir detalizuoja mas poveikio rodiklis matavimo vienetai	RPP projekte nurodyta pradinė rodiklio reikšmė Alytaus regionui	RPP projekte nurodyta siektina rodiklio reikšmė Alytaus regionui (2030 m.)	Alytaus regiono atlikus tendencijų ir esamos situacijos analizę, planuojama pasiekti reikšmė	Pagrindimas									
Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos	Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos	14,9	24,4	19,2	Augimas nebuvo ženklus (+3 per 6 metus) ir tikėtis, kad išaugs beveik dvigubai sunku tikėtis.									

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai						Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	vykdymo vietą (nefinansinių įmonių), tenkanti vienam dirbančiajam per metus tūkst. eurų	vykdymo vietą (nefinansinių įmonių) / dirbančiajam (tūkst. Eur) tūkst. eurų				Planuojama siekti reikšmė - 19,2 (+4,3 nuo pradinės rodiklio reikšmės).	
	Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį procentai	Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį procentai	20,9	15,6	20	10-ies metų vidurkis - 28,6. Rodiklis visada buvo aukštesnis nei 2020 metais, kuomet pandemijos laikotarpis iškreipė esamą situaciją. Neobjektyvu remiantis 2020 metais fiksuoti atskaitos tašką. Regiono siekis - išlaikyti ir pagerinti ir taip aukštą reikšmę, kai kiti socialinę riziką atspindys rodikliai regione yra pakankamai prasti regione. Vilniaus regiono rodiklis 2020 m. sudarė 19,90 proc., tad mažai tikėtina, kad Alytaus regionas pralenks Vilniaus regioną.	

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>9. Dėl išankstinių sąlygų.</p> <p>Numatyta išankstinė sąlyga „Miestams, turintiems daugiau kaip 20 000 gyventojų, parengti ir patvirtinti žalinimo planai pagal aplinkos ministro patvirtintą metodiką žalinimo planams rengti. Kitoms urbanizuotoms vietovėms parengti ir patvirtinti žaliosios infrastruktūros poreikio žemėlapiai pagal aplinkos ministro patvirtintą metodiką žaliosios infrastruktūros poreikio žemėlapių sudarymui.“ stabdo regionų plėtros planų rengimą.</p> <p>Siūlymas. Šios Aplinkos ministerijos (toliau – AM) planuojamos išankstinės sąlygos, kurių šiuo metu net neįmanoma įgyvendinti, nes AM nėra parengusi ir patvirtinusi metodikos kaip tokius planus/žemėlapius parengti, yra trukdis rengiant regiono plėtros planą, nes nėra galimybių planuoti veiksmus, konstruoti pažangos priemones, kai išankstinė sąlyga netenkinama, kai neaišku pagal kokius reikalavimus planai/žemėlapiai turės būti parengti, ar visos teritorijos ir planuojamos žalinimo priemonės pagal metodiką galės būti įtrauktos į planą/žemėlapi ar suderintos ir pan. Siūloma šių sąlygų atsisakyti, kadangi neparengti reikalingi AM teisės aktai šiai sąlygai įgyvendinti ir neaišku kada bus parengti. Arba siūloma šias išankstines sąlygas taip performuluoti (ar numatyti projektų finansavimo sąlygose), kad išankstinių sąlygų tenkinimo reikalavimas nestabdytų regiono plėtros plano pažangos priemonės rengimo, veiksmų alternatyvų analizavimo.</p> <p>10. Išankstinė sąlyga „Projektai įgyvendinami urbanizuotose teritorijose, kurių gyventojų tankis yra 1500 gyventojų/km² arba didesnis ir kurių gamtinių ir antropogeninių plotų santykis yra mažesnis nei 1,5 (t. y. neatitinka optimalaus Lietuvos teritorijos žemės naudmenų plotų santykio, kurį sudaro 60 proc. natūralios naudmenos ir 40 proc. intensyvaus naudojimo antropogeninės naudmenos) taip, kaip numatyta žalinimo planuose ar žaliosios infrastruktūros poreikio žemėlapiuose.“ apriboja galimybę plėsti</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Regiono plėtros plano pažangos priemonė gali būti rengiama ir dar neįvykdžius išankstinės sąlygos. RPP ir SVM nėra nustatyta tai ribojančių nuostatų.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Sąlyga, kad projektai gali būti įgyvendinti urbanizuotose teritorijose, kurių gyventojų tankumas yra 1500 gyventojų/km² arba didesnis yra nustatyta ES fondų investicijų programoje, todėl RPP ji gali būti keičiama tik pakeitus šį regioninės pažangos priemonės finansavimo šaltinį reglamentuojantį dokumentą. Gyventojų tankumo duomenis skelbia Lietuvos</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>žaliąją infrastruktūrą visuose regionuose. Taip pat nėra aišku, ar rengiant žaliosios infrastruktūros poreikio žemėlapius pagal aplinkos ministro patvirtintą metodiką, ši metodika dar labiau neapribos galimybių įgyvendinti projektus.</p> <p>Siūlymas. Ši išankstinė sąlyga apriboja galimybę vykdyti žalinimo veiklas pagal savivaldybių numatomus poreikius, didina regionų skirtumus, o ne juos mažina, nes, tikėtina, ši išankstinė sąlyga tinka tik didiesiems Lietuvos miestams, - nėra pateikta, kaip nustatomos teritorijos „kurių gamtinių ir antropogeninių plotų santykis yra mažesnis nei 1,5“. Jeigu šios sąlygos tenkinimas būtų skaičiuojamas pagal konkrečią teritoriją, o ne miestą, logikos taip pat nėra, nes faktiškai žaliosios infrastruktūros veiklos įmanomos tik regiono didžiųjų miestų daugiabučių rajonuose, kai tuo tarpu žalios infrastruktūros poreikis yra teritorijose ne prie daugiabučių, o daugiau viešose erdvėse, kuriose gyventojų tankumo reikalavimas jau nebūtų tenkinamas, nes nėra netoliese daugiabučių. Siūlome tankumo reikšmės reikalavimą sumažinti iki 300 gyv./kv.km.</p> <p>Taip pat numatant tokias išankstines sąlygas, siūlome RPP nurodyti, kaip ir kokių šaltinių duomenimis remiantis galima patikrinti ir įvertinti, ar sąlygas atitinka konkrečios teritorijos</p>	<p>statistikos departamentas oficialiosios statistikos portale: https://open-data-ls-osp-sdg.hub.arcgis.com/search?categories=gyventoj%C5%B3%20ir%C5%ABst%C5%B3%20sura%C5%A1ym%C5%B3%20duomenys&collection=Dataset&tags=sura%C5%A1ymas2021</p>
	<p>11. Išankstinė sąlyga „Pagal Juodųjų dėmių nustatymo, tyrimo ir šalinimo reikalavimų ir tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022 m. sausio 27 d. įsakymu Nr.3-51 „Dėl Juodųjų dėmių nustatymo, tyrimo ir šalinimo reikalavimų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatytos juodosios dėmės ir avaringos vietos vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse“ apriboja eismo saugumo priemonių įrengimą mažesniuose regionuose ir didina regioninę atskirtį.</p> <p>RPP projekte ši išankstinė sąlyga išplėsta, įtraukiant ir „avaringas</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Sąlyga, kad diegiant eismo saugos priemones vietinės reikšmės keliuose turi būti mažinamas juodųjų dėmių ir avaringų vietų skaičius, yra nustatyta ES fondų investicijų programoje, todėl RPP ji gali būti keičiama tik pakeitus šį regioninės pažangos priemonės finansavo šaltinį reglamentuojantį dokumentą. Taip pat svarbu pažymėti, kad savivaldybės eismo saugos problemų sprendimui kitose nei „juodosioms dėmėms“ ar</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>vietas“, tačiau pagal patvirtinto Juodųjų dėmių nustatymo, tyrimo ir šalinimo reikalavimų ir tvarkos aprašo 33 punktą, avaringos vietos samprata nuo juodosios dėmės sampratos praktiška nesiskiria („siekiant nustatyti avaringas vietas, nepatenkančias į juodųjų dėmių kategoriją, rekomenduojama vadovautis Aprašu, tačiau sumažinti minimalų eismo įvykių skaičių iki 3 (3 eismo įvykiai per 4 metus) arba metų skaičių padidinti iki 5 (4 arba daugiau eismo įvykių per 5 metus).“, todėl tai išlieka reikšmingas apribojimas dėl eismo saugumo priemonių diegimo. Siūlome šią išankstinę sąlygą koreguoti, nustatant, jog saugaus eismo priemonės galima diegti vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse, kur per pastarus 3 metus užfiksuota eismo įvykių, o ne įskaitinių eismo įvykių (kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme).</p> <p>12. Išankstinė sąlyga „Projektai įgyvendinami urbanizuotose teritorijose, kurių gyventojų tankis didesnis kaip 300 gyventojų/km² ir aplinkinėje teritorijoje (iki 2 km)“ apriboja galimybę arba padaro neįmanomu regionuose sutvarkyti taršos šaltinius.</p> <p>Siūlymas. Didelė dalis užterštų teritorijų yra toliau nuo gyvenamųjų vietovių, todėl atitikti šią išankstinę sąlygą regione sudėtinga. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad užterštos teritorijos nemaža apimtimi yra privačiuose sklypuose, bet jų savininkai situacijos netvarko (daugiausiai – dėl lėšų trūkumo), tad taršos šaltinio pašalinimas, ES ar valstybės biudžeto lėšomis, turėtų teigiamos įtakos aplinkai ir netoliese gyvenantiems gyventojams bei jų sveikatai. Siūloma naikinti šią išankstinę sąlygą ir savivaldybių specialistams bei regionų plėtros taryboms palikti teisę nuspręsti, kurias užterštas teritorijas būtina tvarkyti ir kurių sutvarkymas duotų socialinę bei aplinkosauginę naudą regiono gyventojams bei aplinkai.</p>	<p>avaringsoms vietoms priskiriamose gatvių ar kelių atkarpose gali naudoti joms skiriamas KPPP lėšas, kurios nėra priskirtos šios regioninės pažangos priemonės finansinei projekcijai.</p> <p>Neatsižvelgta. ES fondų investicijų programoje nurodyta, kad tvarkoma teritorija turi būti urbanizuota, t. y. priskirtina vienai iš urbanizuotų teritorijų grupių (pagal ES mastu naudojamą tipologiją: didieji miestai arba kiti miestai, miesteliai ir priemiesčiai, kurių mažiausio gyventojų tankumo riba yra 300 gyv./km²).</p>
Utenos regiono plėtros taryba, 2022-03-31,	1. Dėl RPP nustatytos poveikio rodiklio „Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį procentai“ siekiamos reikšmės.	<p>Atsižvelgta iš dalies. Rodiklis „Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį“ yra NPP nustatytas rodiklis, kuris</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
A-25	<p>Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad Utenos regionas iš kitų šalies regionų išsiskiria prasčiausiomis, arba vienomis iš prasčiausių socialinių–ekonominių rodiklių reikšmėmis (<i>didžiausias šalyje išlaikomo amžiaus žmonių koeficientas; prasčiausias šalyje registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis; didžiausias šalyje 1 000 gyventojų tenkantis socialinės pašalpos gavėjų skaičius ir pan.</i>), kas atitinkamai nulemia ir ženkliai didesnę nei šalyje asmenų, gyvenančių skurdo rizikoje ar socialinėje atskirtyje procentą (2020 metų duomenimis Utenos regione minėtas rodiklis siekė 42,2 proc., kai tuo tarpu šalyje tik 24,8 proc.).</p> <p>Svarbu pažymėti, kad nustatant RPP poveikio rodiklio reikšmę galimai nebuvo objektyviai įvertintos ilgalaikio ar trumpesnio laikotarpio esamos Utenos regiono tendencijos. Atkreiptinas dėmesys, kad tiek bendrai šalyje, tiek daugelyje šalies regionų (išskyrus Tauragės regioną) per 2016–2020 m. laikotarpį, asmenų, gyvenančių skurdo rizikoje ar socialinėje atskirtyje dalis šalyje mažėjo nuo 30,1 iki 24,8 proc., o Utenos regione priešingai – didėjo nuo 36,5 proc. iki 42,2 proc.</p> <p>Papildomai svarbu įvertinti ir tai, kad nors RPP siekiama Utenos regiono poveikio rodiklio reikšmė atitinka 2021–2030 metų Nacionaliniame pažangos plane⁴ (toliau – NPP) nustatytą minimalią siekiamą 2030 m. poveikio rodiklio reikšmę – 21,9 proc., tačiau NPP, kaip atspirties taškas, visiems regionams nustatyta mažiausia šalyje pradinė poveikio rodiklio reikšmė – 37,1 proc. (pagal Utenos regiono 2019 m. duomenis), lyginant su RPP nustatyta pradine Utenos regiono poveikio rodiklio reikšme – 42,2 proc. (pagal Utenos regiono 2020 m. duomenis), per vienerius metus padidėjo beveik 14 proc. Atitinkamai per vienerius metus (nuo 2019 m. iki 2020 m.) padidėjusi asmenų, gyvenančių skurdo rizikoje ar socialinėje atskirtyje dalis Utenos regione nulėmė skirtingą NPP ir RPP numatytą poveikio</p>	<p>perkeliamas į RPP, todėl RPP negali būti nustatyta žemesnė siektina reikšmė nei nustatyta reikšmė NPP.</p> <p>RPP projektas papildytas nuostata, kad rodiklių reikšmių pasiekimas priklauso nuo valstybės, regiono ir savivaldybės lygmenimis įgyvendinamų pažangos priemonių komplekso ir išorinių veiksnių (makroekonominių, demografinių, geopolitinių) įtakos, tuo tarpu IV skyriuje nurodytos pažangos lėšos regionams apima tik tas sritis ir tą NPP finansinių projekcijų dalį, kuriai nacionalinėse plėtros programose yra nustatytos regioninės pažangos priemonės. Todėl nurodytos rodiklių reikšmės gali būti nepasiektos dėl nuo regiono nepriklausančių aplinkybių.</p>

⁴ Patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>rodiklio siekiamą pokytį, t. y. pagal NPP siekiamas pokytis būtų apie 41 proc. (nuo 37,1 iki 21,9), kai tuo tarpu pagal RPP daugiau nei 48 proc. (nuo 42,2 iki 21,9). Poveikio rodiklio pradinės reikšmės pasikeitimas ne tik dar labiau padidino atotrūkį nuo bendro visų šalies regionų siekiamo pokyčio vidurkio, bet ir daugiau nei 7 proc. yra didesnis nei nustatytas NPP siekiamas pokytis.</p> <p>Atsižvelgus į esamas objektyvias ilgalaikio ar trumpesnio laikotarpio Utenos regiono tendencijas, prašome neviršyti bendro visų šalies regionų siekiamo pokyčio vidurkio (apie 9 proc.) bei nustatyti Utenos regionui priskirto poveikio rodiklio siekiamą 2030 m. reikšmę ne mažiau kaip 32,2 proc.</p> <p>2. Dėl numatomos regioninės pažangos priemonės 02-001-06-08-03 (RE) „Sutvarkyti praeityje užterštas ir pažeistas urbanizuotas teritorijas“ išankstinės sąlygos apribojimų.</p> <p>Kaip jau esame minėję, praeityje užterštas ir pažeistas teritorijas tvarkyti būtina ne tik pagal tai į kokio gyventojų tankio teritoriją objektas patenka, bet ir pagal konkretaus objekto keliamą žalą gamtai, galimą ekologinį pavojų ir (ar) kitus aplinkosauginius bei darnaus vystymosi aspektus. Papildomai pažymėtina ir tai, kad 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos (toliau – IP) projekte⁵ prie 2.7. konkretaus uždavinio veiklos „Skatinti praeityje pažeistų ir užterštų teritorijų tvarkymą“ nėra nurodyti konkretūs RPP projekte numatomi gyventojų tankio apribojimai, pagal kuriuos nustatyta, kad projektai gali būti įgyvendinami urbanizuotose teritorijose, kurių gyventojų tankis didesnis kaip 300 gyventojų/km² ir aplinkinėje teritorijoje (iki 2 km).</p> <p>Atsižvelgus į tai, prašome netaikyti RPP numatomo gyventojų tankio apribojimo, nurodant kad veikla įgyvendinama prioriteta teikiant urbanizuotoms teritorijoms ar šalia jų esančioms (iki 2 km).</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žr. Alytaus regiono plėtros tarybos 12 pastabos argumentus.</p>

⁵ 2022-03-16 Europos Komisijai oficialiai pateiktas IP projektas <https://esinvesticijos.lt/lt/pasirengimas-2021-2027/2021-2027-m-es-fondu-investiciju-programos-rengimas>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>3. Dėl numatomos regioninės pažangos priemonės 02-001-06-08-02 (RE) „Plėtoti žaliąją infrastruktūrą urbanizuotoje aplinkoje“ išankstinės sąlygos apribojimų.</p> <p>RPP projekte nustatyta sąlyga, kad projektai galės būti įgyvendinami tik urbanizuotose teritorijose, kurių gyventojų tankis yra 1 500 gyventojų/km² arba didesnis, mūsų nuomone, sudaro sąlygas dalies tų pačių urbanizuotų teritorijų gyventojų diskriminacijai. Prašome atkreipti dėmesį į tai, kad dalis urbanizuotos teritorijos gyventojų galės naudotis kuriamą žaliąją infrastruktūrą, kadangi jų gyvenamoji aplinka pateks į nustatyto minimalaus 1 500 gyventojų/km² tankio gardelę, o kita dalis nepateks į reikiamo gyventojų tankio gardelę, todėl jų gyvenamojoje aplinkoje žaliosios infrastruktūros vystymo finansavimas bus netinkamas (pvz. <i>Anykščių miesto gardelės Nr. 52086 tankumas yra 1 561, o šalia esančios gardelės Nr. 52085 tankumas – 907, ir ji jau bus netinkama finansavimui, nors į šią gardelę įeina dalis to paties gyvenamojo mikrorajono teritorijos, ir pan.</i>). Taip pat, šis apribojimas neleis finansuoti veiklų ir žaliosiose jungtyse tarp atskirų gyvenamųjų mikrorajonų, kuriose būtų galimas žaliosios infrastruktūros kūrimas, nes šiose teritorijose (<i>žaliosiose jungtyse</i>) gyventojų tankis taip pat bus mažesnis.</p> <p>Atsižvelgus į tai, prašome netaikyti numatyto gyventojų tankio apribojimo, nurodant, kad veikla įgyvendinama urbanizuotoje teritorijoje (pvz. <i>savivaldybių centruose</i>), arba nesant galimybei pakeisti minėtos išankstinės sąlygos, prašome nustatyti išimtį, kad veikla galima ne tik nustatyto gyventojų tankio teritorijose, bet ir su jomis funkciškai ar žaliosiomis jungtimis susijusioje teritorijose.</p> <p>4. Dėl regioninės pažangos priemonės 10-001-06-01-03 (RE) „Skatinti darnų judumą miestuose“.</p> <p>Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad viena iš nustatytų esminių Utenos regiono problemų – nepatraukli judumo sistema, tačiau pagal IP 8.1.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žr. Alytaus regiono plėtros tarybos 10 pastabos argumentus.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>ES fondų investicijų programoje nurodyta, kad bus įgyvendinama 18 Lietuvos didžiųjų miestų ir kurortų darnaus judumo miestuose planų (toliau – DJMP), kurių</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>konkretų uždavinį numatoma, kad ES investicijomis bus tęsiamas Darnaus judumo miestuose planuose (toliau – DJMP), finansuotuose 2014–2020 m. laikotarpio lėšomis, numatytų darnaus judumo priemonių diegimas didžiuosiuose Lietuvos miestuose ir kurortuose. Kaip jau esame minėję, Utenos regiono kurortinės teritorijos, pagal galimybes, nuosekliai vysto naujų traukos objektų kūrimo ir (ar) esamų traukos objektų plėtros projektus, kuriais bendrai siekia didinti kurortinių teritorijų žinomumą bei pritraukti ir (ar) išlaikyti kaip įmanoma didesnius turistų srautus. Minėtos kurortinių teritorijų vystymo veiklos dėl augančio kurortinių teritorijų lankytojų skaičiaus bei didėjančioms apkrovoms nepritaikytos susisiekimo infrastruktūros ne tik neigiamai veikia esamų kurortinių teritorijų darnų vystymąsi, įskaitant ribotas darnaus judumo vystymo galimybes, bet ir riboja kasdienius vietos gyventojų susiekimo įpročius.</p> <p>Taigi, iš esmės, esamos Utenos regiono kurortinės teritorijos, įskaitant ir tas, kurios siekia kurorto statuso gavimo, susiduria su tomis pačiomis eismo organizavimo ir ekologiško transporto, įskaitant bevariklio transporto infrastruktūros, problemomis kaip ir šalies kurortai, tačiau joms galimybių pasinaudoti numatomu regioninės pažangos priemonės finansavimu nėra numatyta. Maža to, 2014–2020 m. ES investicijų laikotarpio metu paraiškas rengti DJMP buvo kviečiami tik didieji miestai bei kurortai, o kurortinės teritorijos į tinkamų pareiškėjų sąrašą nebuvo įtrauktos, todėl atitinkamai ir neturėjo galimybių ES lėšomis pasirengti DJMP, tačiau matydamos problemos esmę ir svarbą šiuos dokumentus pasirengė ar yra pasiryžusios pasirengti savo lėšomis.</p> <p>Atsižvelgus į tai, prašome patikslinti išankstinę minėtos regioninės pažangos priemonės sąlygą nustatant galimybę įgyvendinti darnaus judumo priemones, numatytas ne tik Lietuvos didžiųjų miestų ir kurortų DJMP, bet ir kurortinių</p>	<p>parengimas buvo finansuotas ES 2014–2020 m. lėšomis. Todėl RPP ši sąlyga gali būti keičiama tik pakeitus šį regioninės pažangos priemonės finansavimo šaltinį reglamentuojantį dokumentą. Svarbu paminėti, kad dalį analogiškų DJMP planuojamoms veikloms 2021-2027 m. investicijų programoje veiklų (elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtra, viešojo transporto priemonių atnaujinimas ir jam reikalingos papildymo/įkrovimo infrastruktūros įrengimas) savivaldybės, neturinčios DJMP, finansuotų 2014–2020 m. ES fondų lėšomis) galės finansuoti Europos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (RRF) lėšomis, kurios nėra priskirtos šios regioninės pažangos priemonės finansinei projekcijai.</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	teritorijų DJMP, kurių parengimas finansuotas ir kitomis, ne tik 2014–2020 m. ES laikotarpio, lėšomis.	
Marijampolės regiono plėtros taryba, 2022-04-01, Nr. D-42	<p>1. Priemonė 10-001-05-03-07 (RE) „Gerinti eismo saugą vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse“:</p> <p>Pagal Juodųjų dėmių nustatymo, tyrimo ir šalinimo reikalavimų ir tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. 3-51 „Dėl Juodųjų dėmių nustatymo, tyrimo ir šalinimo reikalavimų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatytos juodosios dėmės ir avaringos vietos vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse;</p> <p>Priemonė 10-001-06-01-03 (RE) „Skatinti darnų judumą miestuose“:</p> <p>Parengtas ir savivaldybės tarybos patvirtintas darnaus judumo mieste planas, kurio parengimas finansuotas 2014–2020 m. ES fondų lėšomis.</p> <p>Pastabos ir pasiūlymas. Transporto srities rodikliai rodo eismo saugumo ir aplinkosauginės problemas Marijampolės regione⁶:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regione žūstančiųjų eismo įvykiuose skaičius, tenkantis 1 mln. gyventojų, viršija šalies vidurkį; - Individualių lengvųjų automobilių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų, yra antras didžiausias šalyje; - Regiono geografinė padėtis lemia tai, kad regionas yra tranzito regionas, ką pagrindžia vidutinio metinio paros eismo intensyvumo duomenys ne tik pagrindiniuose tranzitiniuose keliuose, bet ir jungtyse su jais; - Daugiausia šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetama transporto sektoriuje. <p>Apžvelgus eismo įvykių duomenis Marijampolės regiono savivaldybėse ir į tų eismo įvykių vietą pagal gatvių ir kelių kategorijas, preliminarai tik Marijampolės savivaldybė atitiks šią išankstinę sąlygą. Taigi, priemonė 10-001-05-03-07 (RE) „Gerinti</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žr. argumentus dėl Alytaus regiono plėtros tarybos 11-os ir Utenos regiono 4-os pastabos.</p>

⁶ Detalią Marijampolės regiono analizę pagal sektorius galite rasti paspaudę nuorodą [MRPP 2021 2030](#);

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>eismo saugą vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse“ galės būti įgyvendinama tik Marijampolės savivaldybėje.</p> <p>Priemonė 10-001-06-01-03 (RE) „Skatinti darnų judumą miestuose“ galės būti įgyvendinama tik Marijampolės mieste – jos įgyvendinimą riboja išankstinė sąlyga, nustatanti, kad turi būti parengtas ir savivaldybės tarybos patvirtintas darnaus judumo mieste planas, kurio parengimas finansuotas 2014–2020 m. ES fondų lėšomis. Tai reiškia, kad 4 Marijampolės regiono savivaldybės iš 5 neturės galimybės finansuoti jokių transporto infrastruktūros srities veiklų įgyvendinant regionines priemones.</p> <p>Manome, kad tokios išankstinės sąlygos nesuderinamos su Regioninės plėtros įstatyme nustatytu nacionalinės regioninės politikos tikslu skatinti tolygią ir tvarią plėtrą visoje valstybės teritorijoje bei uždaviniu mažinti socialinius ir ekonominius skirtumus tarp regionų ir pačiuose regionuose bei neprisideda prie regione identifikuotų problemų sprendimo.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, siūlome nenustatyti šių išankstinių sąlygų arba jas koreguoti sudarant galimybę spręsti problemas visose regiono savivaldybėse įgyvendinant šias priemones.</p> <p><u>2. Priemonė 02-001-06-08-02 (RE) „Plėtoti žaliają infrastruktūrą urbanizuotoje aplinkoje“:</u></p> <p>Projektai įgyvendinami urbanizuotose teritorijose, kurių gyventojų tankis yra 1500 gyventojų/km² arba didesnis ir kurių gamtinių ir antropogeninių plotų santykis yra mažesnis nei 1,5 (t. y. neatitinka optimalaus Lietuvos teritorijos žemės naudmenų plotų santykio, kurį sudaro 60 proc. natūralios naudmenos ir 40 proc. intensyvaus naudojimo antropogeninės naudmenos) taip, kaip numatyta žalinimo planuose ar žaliosios infrastruktūros poreikio žemėlapiuose.</p> <p>Pastabos ir pasiūlymas. Atsižvelgiant į Statistikos departamento parengtame žemėlapyje pateikiamus 2021 m. gyventojų surašymo duomenis, Marijampolės regione tik viename mieste gyventojų</p>	<p></p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žr. Alytaus regiono plėtros tarybos 10 pastabos argumentus.</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>tankumas viršija 1500 gyventojus/km² – tai Marijampolės miestas, kiti savivaldybių centrai, neminint mažesnių gyvenamųjų vietovių, šios ribos nesiekia (Kazlų Rūda – 1425 gyv./km², Šakiai – 1284,2 gyv./km², Vilkaviškis – 1089,4 gyv./km², Kalvarija – 708,2 gyv./km²). Tai reiškia, kad savivaldybių centrai, kurie remiantis Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniais yra išskirti kaip lokaliniai urbanistiniai centrai, negalės įgyvendinti veiklų pagal priemonę 02-001-06-08-02 (RE) „Plėtoti žaliąją infrastruktūrą urbanizuotoje aplinkoje“. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad ten, kur didesnis gyventojų tankis, didesnis ir užstatymas, kas reiškia mažus žalios infrastruktūros plotus, kuriuose savivaldybės galėtų investuoti į žaliąją infrastruktūrą, atsižvelgiant į nekilnojamojo turto nuosavybę.</p> <p><u>3. Priemonė 02-001-06-08-03 (RE) „Sutvarkyti praeityje užterštas ir pažeistas urbanizuotas teritorijas“:</u></p> <p>Projektai įgyvendinami urbanizuotose teritorijose, kurių gyventojų tankis didesnis kaip 300 gyventojų/km² ir aplinkinėje teritorijoje (iki 2 km). Rekultivuota žemė naudojama želdynų ir želdinių įrengimui, socialiniams būstams, ūkinei, kultūrinei, sporto ar bendruomeninei veiklai. Priemonės 02-001-06-08-03 (RE) „Sutvarkyti praeityje užterštas ir pažeistas urbanizuotas teritorijas“ išankstinė sąlyga taikoma užterštų teritorijų tvarkymui, tačiau užterštos teritorijos pavojingumo lygis nėra tiesiogiai susijęs su gyventojų tankumu. Remiantis Valstybinės geologijos informacinės sistemos duomenimis, nemaža dalis Marijampolės regiono potencialių taršos židinių yra kaimo gyvenamosiose vietovėse, kai kurių jų pavojingumo lygis yra ypatingai didelis, pvz. sugriautų sandėlių pastatai, buvusios naftos bazės ir kt.</p> <p>Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano⁷ kraštovaizdžio tvarkymą reglamentuojančiuose sprendiniuose didžioji dalis</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žr. Alytaus regiono plėtros tarybos 12 pastabos argumentus.</p>

⁷ Patvirtintas Lietuvos Respublikos vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“;

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>Marijampolės regiono ploto priskirta probleminiam aplinkosauginiam arealui – Sūduvos agrarinės dykros rajonui. O aukščiau nurodytų priemonių išankstinės sąlygos neleis Aplinkos ministerijos administruojamų regioninių priemonių įgyvendinti Marijampolės regione. Tai taip pat nėra suderinama su 1.1. punkte minėtu nacionalinės regioninės politikos tikslu ir uždaviniais.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, siūlome nenustatyti šių išankstinių sąlygų arba jas koreguoti sudarant galimybę spręsti problemas visose regiono savivaldybėse įgyvendinant šias priemones.</p> <p>4. III skyriaus „NPP rodiklių detalizavimas ir diferencijavimas“ 2 lentelės „Siekimos poveikio rodiklių reikšmės regionuose“ Marijampolės regionui nustatytos rodiklio „Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį“ siektinos reikšmės.</p> <p>Pastabos ir pasiūlymas. Siekiant įvertinti galimybes Marijampolės regione pasiekti RPP projekte numatytas NPP rodiklių reikšmes, išanalizavome rodiklių kitimo tendencijas tokios pat trukmės laikotarpiu praeityje, remdamiesi oficialiais statistiniais duomenimis⁸. Atsižvelgiant į šiuos duomenis, rodiklio „Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį“ reikšmė Marijampolės regione 2010–2020 m. laikotarpiu didėjo nuo 36,1 proc. 2010 m. iki 36,4 proc. 2020 m. RPP projekte numatytas siektinas šio rodiklio reikšmės sumažėjimas daugiau kaip 14 proc. Manome, kad nustatyta šio rodiklio siektina reikšmė 2030 m. (21,9 proc.) yra nepagrįsta ir neatitinka Strateginio valdymo metodikos (toliau – Metodika)⁹ reikalavimų, kad rodikliai turi būti realistiški (Metodikos 187.5 p.). Per tą patį laikotarpį šalyje rodiklio „Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį“ reikšmė sumažėjo 9,2 proc., o didėjimas</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Rodiklis „Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį“ yra NPP nustatytas rodiklis, kuris perkeliamas į RPP, todėl RPP negali būti nustatyta žemesnė siektina reikšmė nei nustatyta reikšmė NPP.</p> <p>RPP projektas papildytas nuostata, kad rodiklių reikšmių pasiekimas priklauso nuo valstybės, regiono ir savivaldybės lygmenimis įgyvendinamų pažangos priemonių komplekso ir išorinių veiksnių (makroekonominių, demografinių, geopolitinių) įtakos, tuo tarpu IV skyriuje nurodytos pažangos lėšos regionams apima tik tas sritis ir tą NPP finansinių projekcijų dalį, kuriai nacionalinėse plėtros programose yra nustatytos regioninės pažangos priemonės. Todėl nurodytos rodiklių reikšmės gali būti nepasiektos dėl nuo regiono nepriklausančių aplinkybių.</p>

⁸ <https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=583fe7e3-c0dc-4b75-9c6c-4a827b045d50;>

⁹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14-1 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>fiksuotas trijuose didžiausių atskirtų patiriančiuose regionuose – Tauragės, Utenos ir Marijampolės. Sutinkame, kad socialinės atskirties mažinimas yra prioritetas, tačiau RPP projekte nustatyta siektina reikšmė nėra reali pasiekti RPP numatytomis priemonėmis.</p> <p>Siūlome nustatyti mažesnę siekiamą poveikio rodiklio „Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį“ reikšmę Marijampolės regionui 2030 m. – 26,9 proc. (t. y. ne didesnę pokytį nei per tą patį laikotarpį vidutiniškai šalyje 2010-2020 m.).</p> <p>5. Dėl RPP nustatytų poveikio rodiklių:</p> <p>5.1. sąsajų su nustatytomis problemomis.</p> <p>Metodikos 187.2 p. nustato, kad rodikliai turi sietis priežastiniais ryšiais su planuojamomis investicijomis. Pagal dabartinį RPP projektą trečioji problema „Nepakankamai tvari aplinka, neigiamai įtakoianti regionų patrauklumą“ neturi tiesioginių sąsajų su nė vienu iš III skyriuje „NPP rodiklių detalizavimas ir diferencijavimas“ nustatytų siektinų poveikio rodiklių.</p> <p>5.2. pasiekimo matavimo.</p> <p>Nėra aišku, kokiais informacijos šaltiniais RPT turės remtis ir kaip turės apskaičiuoti poveikio rodiklį, kurių įsipareigotų siekti įgyvendinant regionines priemones, reikšmes bei prisidėjimo prie jų pasiekimo apimtis. Ši informacija aktuali ne tik rodiklių planavimui, bet ir vėlesnei planų įgyvendinimo stebėsenai bei pažangos matavimui.</p>	<p></p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>RPP trečioji problema nustatyta atsižvelgus į NPP iškeltą klimato kaitos ir aplinkos būklės sisteminį iššūkį ir NPP nustatytą darnaus vystymosi horizontalų principą, šioms NPP struktūrinėms dalims poveikio rodikliai nėra nustatomi.</p> <p>Siekiant padėti regionų plėtros taryboms apskaičiuoti ir prognozuoti galimas pasiekti poveikio rodiklį, kurių įsipareigotų siekti įgyvendinant regionines priemones, reikšmes, VRM planuoja parengti tam skirtas rekomendacijas (įrankį).</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
<p>Panevėžio regiono plėtros taryba, 2022-04-01, Nr. D-25</p>	<p>1. Dėl Plėtros programos projekte nurodytų preliminarų pažangos lėšų: Pažymėtina, kad Plėtros programos projekte nurodytos preliminaros reikalingos pažangos lėšos neatitinka Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostatų dėl minimalios ES fondų lėšų dalies regionams. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad 2021-2027 m. ES fondų investicijos programos (toliau – Investicijų programa) projekte¹⁰ konkrečiam uždaviniui 5.1 numatytos lėšos yra 271 753 706,00 EUR, o konkrečiam uždaviniui 5.2 numatytos lėšos - 341 722 860,00 EUR, tuo tarpu Plėtros programos projekte nurodytos lėšos yra mažesnės, atitinkamai 271 310 700,00 EUR ir 341 165 900 EUR.</p>	<p>Neatsižvelgta. 2021-2027 m. ES fondų investicijų programos 5 prioriteto veiklos apima ir ekspertinės, metodinės pagalbos teikimą savivaldybėms rengiant ir įgyvendinant tvarios miestų plėtros ir funkcinių zonų plėtros strategijas. Šios pažangos lėšos (1 mln. Eur.) bus planuojamos pagal Viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemones.</p>
	<p>2. Dėl numatomos regioninės pažangos priemonės 02-001-06-08-03 (RE) „Sutvarkyti praeityje užterštas ir pažeistas urbanizuotas teritorijas“ išankstinės sąlygos apribojimų: Plėtros programos projekte yra numatyti gyventojų tankio apribojimai, t. y. „Projektai įgyvendinami urbanizuotose teritorijose, kurių gyventojų tankis didesnis kaip 300 gyventojų/km² ir aplinkinėje teritorijoje (iki 2 km)“. Pažymėtina, kad ši išankstinė sąlyga taikoma užterštų teritorijų tvarkymui, tačiau užterštos teritorijos pavojingumo lygis nėra tiesiogiai susijęs su gyventojų tankumu. Remiantis Valstybinės geologijos informacinės sistemos duomenimis, nemaža dalis potencialių taršos židinių yra kaimo gyvenamosiose vietovėse, kai kurių jų pavojingumo lygis ypatingai didelis, pvz. sugriautų sandėlių pastatai, buvusios naftos bazės ir kt. Atkreipiame dėmesį, kad Investicijų programos projekte prie 2.7 konkretaus uždavinio veiklos „Skatinti tvarkyti praeityje pažeistas ir užterštas teritorijas“ tokių apribojimų nėra nurodyta.</p>	<p>Neatsižvelgta. Žr. Alytaus regiono plėtros tarybos 12 pastabos argumentus.</p>

¹⁰ 2022-03-16 Europos Komisijai oficialiai pateiktas IP projektas <https://esinvesticijos.lt/lt/pasirengimas-2021-2027/2021-2027-m-es-fondu-investiciju-programos-rengimas>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	Siūlome netaikyti RPP numatomo gyventojų tankio apribojimo.	
	3. Dėl numatomos regioninės pažangos priemonės 02-001-06-08-02 (RE) „Plėtoti žaliąją infrastruktūrą urbanizuotoje aplinkoje“ išankstinės sąlygos apribojimų: Plėtros programos projekte nustatyta sąlyga, kad projektai galės būti įgyvendinami tik urbanizuotose teritorijose, kurių gyventojų tankis yra 1 500 gyventojų/km ² . Remiantis geografinės informacinės sistemos duomenimis, gyventojų tankis didesnis už 1500 gyventojų/kv.km yra tik Panevėžio mieste, o kitos savivaldybės galėtų tvarkyti tik po 1-2 km ² plotą visoje savivaldybėje. Siūlome netaikyti numatyto gyventojų tankio apribojimo, nurodant, kad projektai įgyvendinami urbanizuotose teritorijose.	Neatsižvelgta. Žr. Alytaus regiono plėtros tarybos 10 pastabos argumentus.
	4. Dėl regioninės pažangos priemonės 10-001-06-01-03 (RE) „Skatinti darnų judumą miestuose“: Plėtros programos projekte numatyta išankstinė sąlyga „Parengtas ir savivaldybės tarybos patvirtintas darnaus judumo mieste planas, kurio parengimas finansuotas 2014-2020 m. ES fondų lėšomis“ riboja 5 Panevėžio regiono savivaldybių galimybes į investicijas. Projektus pagal šią priemonę galės įgyvendinti tik Panevėžio m. Siekiant plėtoti darnų judumą, mažinti neigiamą transporto poveikį aplinkai visose savivaldybėse, siūlome išbraukti šią išankstinę sąlygą.	Neatsižvelgta. Žr. argumentus dėl Alytaus regiono plėtros tarybos 11 pastabos.
Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centras, 2022-04-05, Nr. 1.13.-22/82	1. Atkreipiame dėmesį, kad iki šiol nėra aiškūs kriterijai, kurie leistų palyginti skirtingų regioninių bei savivaldybių atliekų tvarkymo sistemos veiklą, įvertinti joms iškeltų užduočių įgyvendinimą. Iškyla pavojus, kad netinkamai identifikavus sistemų būklę bei esamas problemas, siektini pokyčiai ir naujos priemonės gali būti nepakankamos arba visiškai netinkamos. Pavyzdžiui, 2022–2030 m. regionų plėtros programos projekto 17 psl. analizuojama regioninių atliekų tvarkymo sistemų veikla. Įprastai didžiausią atliekų srautą regioninėse bei savivaldybių atliekų tvarkymo sistemose sudaro mišrios komunalinės atliekos, kurios apdorojamos regioniniuose	Neatsižvelgta. Mažą problemos mastą turinčių regionų finansavimas yra apribotas ir šiuo metu. Problemos mastas lemia lėšų apskaičiavimui naudojamą koeficientą. Jį atitinka problemos masto balas nuo 1 iki 5, kur 1 reiškia labai mažą, 2 – mažą, 3 – vidutinį, 4 – didelį, 5 – labai didelį problemos mastą. Balas priskiriamas pagal tai, kiek regiono reikšmė yra nutolusi nuo šalies vidurkio (atsižvelgiama į visų regionų reikšmių poziciją aplink šalies vidurkį, statistikoje – z-įvertis). Kuo problemos

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>mechaninio biologinio atliekų apdorojimo įrenginiuose. Tačiau lyginant regionus, kuriuose veikia panašiomis technologijoms paremti mechaninio biologinio atliekų apdorojimo įrenginiai, pastebimas neįprastai didelis skirtingų atliekų tvarkymo veiklų rezultatų pasiskirstymas, kurio priežastys nėra aiškios. Vilniaus, Kauno ir Šiaulių regionuose esantys mechaninio biologinio atliekų apdorojimo įrenginiai pasižymi panašiomis savybėmis – yra mechaninio atliekų rūšiavimas bei aerobinis biologiškai skaidžios dalies apdorojimas, tačiau Paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalys šiuose regionuose skiriasi kartais (Kauno regione – 52 %, Šiaulių – 60 %, Vilniaus – 28 %). Tauragės regione, neturinčiame mechaninio biologinio atliekų apdorojimo pajėgumų, pasiekama, kad net 53 % komunalinių atliekų paruošiama pakartotinai naudotis ir perdirbama. Dėl įvairių skaičiavimo metodikų taikymo skirtinguose regionuose gaunami nepatikimi duomenys, kuriais remiantis neįmanoma vienareikšmiškai įvertinti esamos būklės ir planuoti būsimus veiksmus. Maža to, kai kurie regionai jau dabar yra pasiekę vieną ar net abu reikalaujamus rodiklius, t. y. arba sumažinę šalinamų komunalinių atliekų kiekį iki 5 % arba paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalį padidinę iki 60 %, todėl tokie regionai arba išvis neturėtų gauti finansavimo šioms veikloms arba jų paraiškų finansavimas turėtų būti apribotas.</p>	<p>mastas regione didesnis, tuo vienam problemą patiriančios grupės vienetui tenkantis paramos intensyvumas yra didesnis. Problemos masto ir problemą patiriančios grupės dydžio įvertinimas numatytas SVM 95.8.4 p.</p>
<p>Aplinkos ministerija, 2022-04-08, Nr. (14)-D8(E)-1909</p>	<p>1. Prašome, projekte prie pažangos priemonės 02-001-06-07-02 (RE) „Didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą“ įtraukti NPP poveikio rodiklį 6.7.4. „Efektyviai veikiančių viešųjų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių dalis“, kuris taip yra nurodytas ir 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programoje, jau patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-03-30</p>	<p>Neatsižvelgta. Regioninės pažangos priemonės finansavimo šaltinis (ES fondų investicijų programa) nenumato remiamų veiklų, prisidedančių prie rodiklio pasiekimo. Todėl įgyvendinant RPP rodiklio nebus siekiama.</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	nutarimu.	
	<p>3. Trūksta principinių nuostatų perkeltų iš bendrojo plano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jog regionai ir socioekonominių veiklų intensyvumas juose vystomas atsižvelgiant į gamtinio karkaso nuostatas ir jo lokalizaciją. - Žemės ūkis regionuose vystomas atsižvelgiant į regionų specifiką bei juose esančios žemės išteklių geoekologinį ir agroekologinį potencialus. <p>Atitinkamai šioms nuostatomis atsirasti bent po vieną strateginę plėtros priemonę kuri būtų susieta su atitinkamomis AM PP ir ŽŪM PP.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Į RPP įtraukiama informacija apie NPP uždavinius ir jų įgyvendinimo kryptis (regionines pažangos priemonės), kurių problemų analizės metu nustatoma, kad problemai (-oms) spręsti reikalingas RPT ir (ar) savivaldybių prisidėjimas (SVM 69.3. p.). Už miškų, žemės ūkio, gamtinio karkaso sritis atsakingos AM ir ŽŪM rengdamos atitinkamas plėtros programas galimo regionų ir (ar) savivaldybių prisidėjimo nenumatė (išskyrus kraštovaizdį ir gamtinį karkasą urbanizuotose teritorijose), todėl miškų ir žemės ūkio problematika RPP neanalizuojama.</p>
	<p>4. Siūloma papildyti 1 problemos masto aprašymą tekstu: „Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789 patvirtintame Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane¹¹ (toliau – LRBP) taip pat yra akcentuojama ekonominių veiklų išdėstymo ir vystymo problematika, nurodomos prioritetinės ekonominės veiklos, atsižvelgiant į LRBP įvardintų savivaldybių sukauptą potencialą ir pajėgumus. Į šiuos LRBP sprendinius turėtų būti atsižvelgta siekiant subalansuoto ir tvaresnio ekonominio augimo Lietuvos regionuose.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pasiūlytas tekstas nenurodo nei problemos masto, nei problemos teritorinės sklaidos ypatumų, todėl į šią RPP dalį neįtrauktas.</p>
	<p>5. Siūloma papildyti 2 problemos teritorinės sklaidos aprašymą tekstu: “LRBP¹² taip pat yra aiškiai nurodoma viešųjų paslaugų problematika ir pateikiami pagrindiniai viešųjų paslaugų teikimo principai. Visų pirma, pabrėžiama, kad itin svarbu bendrųjų viešųjų paslaugų teikimo sistemą sieti su formuojama šalies urbanistine sistema, atsižvelgiant į viešųjų paslaugų pasiūlą ir paklausą, paslaugų</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pasiūlytas tekstas nenurodo nei problemos masto, nei problemos teritorinės sklaidos ypatumų, todėl į šią RPP dalį neįtrauktas.</p>

¹¹ žr. LRBP tekstinės dalies 197-199 p.

¹² žr. LRBP tekstinės dalies 22, 57, 76, 99, 119, 138, 142-196, 209, 222, 508 p.

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>gavėjų mobilumą. Taip pat vienu pagrindinių aspektų, nurodoma būtinybė vykdyti viešosios infrastruktūros efektyvinimą atsisakant perteklinės infrastruktūros, diegti funkcijų sujungimo, daugiafunkciškumo ir infrastruktūros bendro valdymo ir dalijimosi principus, tokiu būdu efektyviau panaudojant ekonominius išteklius. LRBP akcentuoja, kad yra regionų Lietuvoje, kuriuose viešosios infrastruktūros trūksta ir būtina steigti ją vystyti, tačiau svarbu pabrėžti, kad „nauja viešųjų paslaugų infrastruktūra gali būti kuriama tik objektyviai įvertinus esamos infrastruktūros partnerysčių grupėje panaudojimo galimybes“.</p> <p>6. Pastebimas bendrinis plėtros programos trūkumas – kultūros ministerijos nedalyvavimas Regionų plėtros programoje (ypač kalbant apie paslaugas ir jų prieinamumą). Kultūros paslaugos yra svarbios ne tik kultūros sklaidai, bet ir socialinei įtraukčiai, vietos vystymuisi ir kitiems darnaus šalies ir jos regionų vystymosi aspektams. Tad kultūros politika ir jos įgyvendinimas yra tiesiogiai susiję su nacionaline regioninės plėtros politika. Sistemiskai siekiant, kad kultūros paslaugos būtų orientuotos į kompleksinį gyventojų poreikių atliepimą ir neapsiribotų atskirų kultūrinių funkcijų atlikimu, būtina į jų planavimą integruoti regioninės plėtros prioritetus. Dėl savo potencialo geriau atliepti vietos auditorijų poreikius, padidinti kultūros paslaugų prieinamumą ir jų kokybę, yra itin svarbu kultūros paslaugas planuoti ir įgyvendinti neapsiribojant savivaldybių lygmeniu, bet skatinant regioninį bendradarbiavimą. Bendras kultūros paslaugų teikimas leistų pasiekti geresnę kultūros paslaugų kokybę, mažėtų investicijų ir sprendimų priėmimo fragmentiškumas, būtų atsižvelgiama į realią kaimyninių savivaldybių situaciją, kuriamos paslaugos būtų pagrįstos ne administraciniu suskirstymu, bet kultūriniais ir socialiniais funkciniais ryšiais. Bendradarbiavimas tarp skirtingų savivaldybių įgalintų keistis informacija apie vietos poreikius bei praktine patirtimi, atsirastų galimybė pretenduoti į</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pateikta nuoroda į NPP 4.1 uždavinį. „Skatinti gyventojus dalyvauti kultūrinėse veiklose ir prisidėti prie kultūros plėtros“. NPP poveikio rodiklis „Kultūros paslaugų tolygumas ir prieinamumas regionų gyventojams“ į RPP neįtrauktas, nes šiam uždaviniui Kultūros ministerija savo rengiamoje plėtros programoje nenustatė regioninės pažangos priemonės (-ių).</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	didesnį skaičių paramos šaltin(NPP poveikio rodiklis 4.1.4. Kultūros paslaugų tolygumas ir prieinamumas regionų gyventojams; KM / VRM)	
	7. RPP projekte nurodyta: „ŠESD išmetimai dėl gyventojų kelionių yra susiję su darbo vietų ir paslaugų trūkumu, užimtumo netolygumais, ekonominės veiklos koncentracija. Mažesni ŠESD išmetimai yra regionuose, kur darbo vietos sutelktos arti viena kitos, keliuose gerai pasiekiamuose ekonominiuose centruose, o ne pasklidusios plačioje teritorijoje.“ Yra atvirkščiai: Monofunkcinis teritorijų naudojimas (kaip tai buvo numatyta Atėnų chartijoje) ir yra viena iš priežasčių miestų išskydimui, teritorijų bei socialinei segregacijai ir pasekmėje - aukštam asmeninio automobilio naudojimui. Palyginimui, Aukštuosiuose Paneriuose (koncentruotos darbo vietos) kelionių auto yra atliekama 70 iš 100, miesto centre ir multifunkciniuose gyv. kvartaluose - 30-45. Tikėtina, kad mažesni ŠESD išmetimai yra regionuose, ne dėl to, kad darbo vietos sutelktos, o dėl to kad ženkliai mažiau ten darbo vietų į kurias vyksta automobiliais?	Neatsižvelgta. RPP nenagrinėjamos miestų vidinės struktūros, jų teritorijų (mikrorajonų, kvartalų) naudojimo principai, nes tai yra konkrečių savivaldybių planavimo dokumentų objektas. Rengiant RPP, analizė atlikta regioniniu lygmeniu ir gautos išvados atitinka LRTBP suformuotus principus.
	8. Papildyti 3 problemos teritorinės sklaidos aprašymą tekstu: Transporto sektoriuje taršos problemas sukelia susidėvėjusi arba trūkstama infrastruktūra, transporto spūstys, ypač miestuose, vienas seniausių Europoje lengvųjų automobilių parkas, aukštas automobilizacijos lygis ir įvairių rūšių transporto sąveikos trūkumas. Eurostato duomenimis, net į 90 proc. visų kelionių sausumos transportu Lietuvoje vykstama automobiliu. Tą įtakoja prioritetinių sąlygų viešajam transportui miestuose nebuvimas, viešojo transporto konkurencingumo asmeniniam transportui kelionės trukmės atžvilgiu nebuvimas, nedarni kelionių struktūra ir SPTŽ poreikių neatitinkanti infrastruktūra (pėsčiųjų, dviračių infrastruktūros sistema, viešojo transporto (kelių, geležinkelių) sistema, pastatai, statiniai, viešosios erdvės ir pan., tarptautinės paslaugas teikiantys objektai ir jų	Neatsižvelgta. Pasiūlytas tekstas nenurodo problemos teritorinės sklaidos ypatumų, be to, iš dalies dubliuoja pateiktą problemos masto aprašymą, arba nurodo konkrečias problemos priežastis (pvz. „prioritetinių sąlygų viešajam transportui nebuvimas“), kurios kiekviename regione gali būti skirtingos, todėl nagrinėjamos regionų plėtros planuose, o ne RPP. Todėl į RPP pasiūlyta pastraipa neįtraukta.

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>infrastruktūra). Komentaras: Suformuluota remiantis LRBP konceptualiais siekiais (žr. 1.5.1. skyrelį ir kitur) ir pagal LRBP esamos būklės analizės tarpsektorines išvadas.</p> <p>9. Papildyti 3 problemos numatomo kokybinio pokyčio, sprendžiant problemą, aprašymą tekstu: Atsparumą klimato kaitai didinti ir regioninės urbanistinės struktūros erdvinę organizaciją išlaikyti kuriant ir stiprinant alternatyvių transporto priemonių tinklą. Viešo ir privataus transporto, pėsčiųjų ir dviračių takų, sausumos ir vandens transporto sistema turi užtikrinti regiono teritorijų kiek įmanoma tolygesnį pasiekiamumą ir didinti gyventojų mobilumo galimybes, gerinti gyvenimo kokybę. Komentaras: LRBP: 47 sprendinys.</p> <p>10. Kadangi transporto įtaka klimato kaitai – esminė, norėtusi pasiūlyti įtraukti ir su Žaliuoju kursu susijusių rodiklių, kaip kelionių struktūra, bevariklio transporto naudojimas ir kt. Ypač aktualu įsitraukti su viešuoju transportu, kaip socialine paslauga susijusius rodiklius, pvz. iš Susisiekimo plėtros programos rodiklius: 5.4.1 ir 6.1.6 (keleivių vežimas VT).</p> <p>11. Papildyti regioninių pažangos priemonių teritorijos naudojimo privalomąsias nuostatas šiais LRTBP sprendiniais: - 01-002-07-01-01 (RE) - Erdvinės ekonominės struktūros (LRTBP sprendinių 197-199 p.); - 01-002-07-02-01 (RE) - Pagrindiniai viešųjų paslaugų teikimo principai (LRBP sprendinių 142-148 p.); - 09-003-02-02-11 (RE) - Socialinės paslaugos (LRTBP sprendinių 148, 164, 167-171 p.); - 11-001-02-10-03 (RE) - Sveikatos paslaugos (LRTBP sprendinių 148, 161, 163 p.); - 11-002-02-11-02 (RE) - Socialinės paslaugos (LRTBP sprendinių 167, 169 p.); Sveikatos paslaugos (LRBP sprendinių 163 p.);</p>	<p></p> <p>Neatsižvelgta. Pasiūlytas tekstas nenurodo problemos masto ar teritorinės sklaidos ypatumų. Cituojamas konkretus LRTBP sprendinys. Be to, nurodomi konkretūs problemos sprendimo būdai, kurie kiekviename regione gali būti skirtingi, todėl turėtų būti nustatomi regionų plėtros planuose, o ne RPP</p> <p>Neatsižvelgta. Vadovaujantis SVM, RPP nustatomi regioninėms pažangos priemonėms priskirti NPP poveikio rodikliai (juos detalizuojantys arba diferencijuojantys rodikliai), kitų Susisiekimo plėtros programoje nustatytų NPP poveikio rodiklių siekiama įgyvendinant valstybės lygiu planuojamas pažangos priemones, todėl jie RPP nenustatyti.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies. Nuorodomis į LRTBP papildyta RPP preambulė. Atkreiptinas dėmesys, kad regioninės pažangos priemonės gali būti įgyvendinamos visoje Lietuvos teritorijoje, todėl RPP negali būti nustatytos konkrečioms teritorijoms taikomos privalomosios nuostatos.</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<ul style="list-style-type: none"> - 12-003-03-01-23 (RE) - Švietimo paslaugos (LRTBP sprendinių 149-150 p.); - 02-001-06-07-02 (RE) - Urbanistinės aglomeracijos (LRTBP sprendinių 77. p); - 02-001-06-08-02 (RE) - Urbanizuotos teritorijos (LRTBP sprendinių 373.1 p.); - 10-002-06-01-03 (RE) - Darnios kelionių struktūros principai (LRTBP sprendinių 299-304 p.), Elektromobilių įkrovimas (LRTBP sprendinių 222, 307 p.). 	
Klaipėdos regiono plėtros taryba, 2022-04-05, Nr. SD-47	1. Vertinant siektinas regionuose Nacionalinio pažangos plano 7 tikslo poveikio rodiklių reikšmes, manome, kad jos planuojamos per aukštos ir regionų savivaldybėms jas pasiekti iki 2030 m. gali būti per didelis iššūkis atsižvelgiant į šiuo metu nepalankią geopolitinę situaciją, senstančią visuomenę – visa tai gali neigiamai lemti regionų ekonominius augimo bei skurdo, socialinės atskirties rodiklius, jų dinamiką.	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Rodikliai „Gyventojų užimtumo lygis (15–64 metų)“, „Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos vykdymo vietą (nefinansinių įmonių), tenkanti vienam dirbančiajam per metus“ ir „Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį“ yra NPP nustatyti rodikliai, kurie perkeltami į RPP, todėl RPP negali būti nustatyta žemesnė siektina reikšmė nei nustatyta reikšmė NPP.</p> <p>RPP projektas papildytas nuostata, kad rodiklių reikšmių pasiekimas priklauso nuo valstybės, regiono ir savivaldybės lygmenimis įgyvendinamų pažangos priemonių komplekso ir išorinių veiksnių (makroekonominių, demografinių, geopolitinių) įtakos, tuo tarpu IV skyriuje nurodytos pažangos lėšos regionams apima tik tas sritis ir tą NPP finansinių projekcijų dalį, kuriai nacionalinėse plėtros programose yra nustatytos regioninės pažangos priemonės. Todėl nurodytos rodiklių reikšmės gali būti nepasiektos dėl nuo regiono nepriklausančių aplinkybių.</p>
Lietuvos savivaldybių	1. Dėl regionų plėtros programos planavimo ir finansavimo. 2022–2030 metų regionų plėtros programos projekte (toliau – RPP	<p>Įvertinta.</p> <p>Pastaba nėra susijusi su konkrečiomis keistynomis RPP</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
asociacija, 2022-04-05, Nr. (3)-SD-215	<p>projektas) gana aiškiai aprašyta RPP paskirtis, identifikuotos esminės regioninės plėtros problemos, sąsaja su kitomis sektorinių ministerijų plėtros programomis ir jų uždaviniais. Nepaisant to, pastebime vis dar dominuojantį centralizuotą regioninį planavimą, t. y. atskirų ministerijų „iš viršaus“ suformuotos regioninės pažangos priemonės su joms taikomomis griežtomis ir ribojančiomis išankstinėmis sąlygomis. Tai ne tik riboja regionų savarankiškumą spręsti būtinas problemas regione, bet ir iš anksto užkerta kelią atskiroms savivaldybėms dalyvauti regioninėse investicijose.</p> <p>Nors Regioninės plėtros įstatymas bei priimti strateginio valdymo sistemos pokyčiai turi užtikrinti, kad įgyvendinant regioninės politikos tikslus didesnis dėmesys turi būti skiriamas decentralizacijos procesams, suteikiant daugiau pasitikėjimo regionais (savivaldybėmis), tačiau RPP projekte pateiktas regioninių pažangos priemonių sąrašas, joms nustatytos išankstinės sąlygos ir skiriamas finansavimas rodo, kad pasitikėjimo regionais sprendžiant regioninės politikos iššūkius vis dar stokoja.</p>	nuostatomis.
	<p>2. RPP projekte nurodytos išankstinės sąlygos, ypač nustatytos Aplinkos ir Susisiekimo ministerijų, iš anksto užkerta kelią atskiroms savivaldybėms dalyvauti regioninėse investicijose, taip pat stabdo regionų plėtros planų rengimą ir įgyvendinimą, nes ministerijos dar neparengusios sąlygoms įgyvendinti reikalingo teisinio reguliavimo.</p> <p>Aplinkos ministerijos numatytos išankstinės sąlygos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Miestams, turintiems daugiau kaip 20 000 gyventojų, parengti ir patvirtinti žalinimo planai pagal aplinkos ministro patvirtintą metodiką žalinimo planams rengti. Kitoms urbanizuotoms vietovėms parengti ir patvirtinti žaliosios infrastruktūros poreikio žemėlapiai pagal aplinkos ministro patvirtintą metodiką žaliosios infrastruktūros poreikio žemėlapių sudarymui.“ 2. „Projektai įgyvendinami urbanizuotose teritorijose, kurių gyventojų tankis yra 1500 gyventojų/km² arba didesnis ir kurių 	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žr. Alytaus regiono plėtros tarybos 9 ir 10 pastabų argumentus.</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p><i>gamtinių ir antropogeninių plotų santykis yra mažesnis nei 1,5 (t. y. neatitinka optimalaus Lietuvos teritorijos žemės naudmenų plotų santykio, kurį sudaro 60 proc. natūralios naudmenos ir 40 proc. intensyvaus naudojimo antropogeninės naudmenos) taip, kaip numatyta žalinimo planuose ar žaliosios infrastruktūros poreikio žemėlapiuose.“</i></p> <p>Šios sąlygos apriboja galimybę plėsti žaliąją infrastruktūrą visuose regionuose. Taip pat nėra aišku, ar rengiant žaliosios infrastruktūros poreikio žemėlapius pagal aplinkos ministro patvirtintą metodiką, ši metodika dar labiau neapribos galimybių įgyvendinti projektus.</p> <p>Aplinkos ministerija nėra parengusi ir patvirtinusi metodikos, kaip parengti žalinimo planus ir žaliosios infrastruktūros poreikio žemėlapius, neaišku, kada ji bus parengta. Todėl regionai negali rengti pažangos priemonių, kol neaišku pagal kokius reikalavimus planai/žemėlapiai turės būti parengti, ar visos teritorijos ir planuojamos žalinimo priemonės pagal metodiką galės būti įtrauktos į planą/žemėlapi ar suderintos ir pan.</p> <p>Kadangi Vyriausybė jau patvirtino 2022–2030 metų aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programą, kurioje nustatytos šios sąlygos, raginame Aplinkos ministeriją kaip įmanoma greičiau parengti šių sąlygų įgyvendinimui būtinus teisės aktus ir nestabdyti regionų plėtros planų pažangos priemonių rengimo.</p> <p>3. Aplinkos ministerijos išankstinė sąlyga „Projektai įgyvendinami urbanizuotose teritorijose, kurių gyventojų tankis didesnis kaip 300 gyventojų/km² ir aplinkinėje teritorijoje (iki 2 km)“ apriboja galimybę arba padaro neįmanomu regionuose sutvarkyti taršos šaltinius. Atskiri regionai negalės sutvarkyti užterštų teritorijų (nors tokių yra jų regione), nes neatitiks šios išankstinės sąlygos (tankio kvadratiniam kilometre). Savivaldybės analizuodamos situaciją savo regione pastebi, kad didžiąją dalimi užterštos teritorijos yra toliau nuo</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žr. Alytaus regiono plėtros tarybos 12 pastabos argumentus.</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>gyvenamųjų vietovių (ypač atokesniuose regionuose), todėl atitikti šią išankstinę sąlygą yra neįmanoma. Taip pat užterštos teritorijos nemaža apimtimi yra privačiuose sklypuose, bet tokios taršos privatūs asmenys netvarko, nors taršos šaltinio pašalinimas, ES ar valstybės biudžeto lėšomis, turėtų teigiamos įtakos aplinkai ir netoliese gyvenantiems gyventojams bei jų sveikatai.</p> <p>4. Susisiekimo ministerijos išankstinė sąlyga „<i>Parengtas ir savivaldybės tarybos patvirtintas darnaus judumo mieste planas, kurio parengimas finansuotas 2014–2020 m. ES fondų lėšomis</i>“ riboja daugumos savivaldybių dalyvavimą šioje priemonėje, atima galimybę efektyviai reguliuoti transporto srautus tarp miestų ir priemiesčių, ypač žiedinėse rajoninėse savivaldybėse. Jau pats priemonės pavadinimas suponuoja tai, kad darnus judumas bus skatinamas tik miestų savivaldybėse, kas nėra teisinga kitų savivaldybių gyventojų atžvilgiu. Regioninė pažangos priemonė galės būti įgyvendinama tik 18 savivaldybių, eliminuojant 42 savivaldybės, nors darnaus judumo priemonių įgyvendinimas turi būti skatinamas visoje šalyje ir tai įpareigoja teisės aktai (pvz., Alternatyviųjų degalų įstatymas).</p> <p>3D. Išankstinė sąlyga „<i>Pagal Juodųjų dėmių nustatymo, tyrimo ir šalinimo reikalavimų ir tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022 m. sausio 27 d. įsakymu Nr.3 51 „Dėl Juodųjų dėmių nustatymo, tyrimo ir šalinimo reikalavimų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatytos juodosios dėmės ir avaringos vietos vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse</i>“ apriboja eismo saugumo priemonių įrengimą mažesniuose regionuose. Daugelyje jų nėra „juodųjų dėmių“. Sąlygos išplėtimas nustatyti ne tik juodąsias dėmes, bet ir avaringas vietas, problemos nesprendžia, nes avaringos vietos taip pat privalės būti nustatomos vadovaujantis ta pačia „juodųjų dėmių“ metodika, kuri šiuo atveju riboja regionų galimybes investuoti ES lėšas į eismo saugumo gerinimą.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žr. argumentus dėl Alytaus regiono plėtros tarybos 11-os ir Utenos regiono 4-os pastabos.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad pagal SVM, Susisiekimo ministerija niekaip negalės įtakoti regioninių pažangos priemonių įgyvendinamų projektų atrankos. Planuojamus projektus atrinks ir tvirtins Regionų plėtros tarybos.</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>Atsižvelgiant į tai, kad išdėstyta aukščiau, susidaro įspūdis, jog dalis regioninių pažangos priemonių parengtos iš anksto žinant, kas jas įgyvendins ir kam konkrečiai bus skirtos lėšos, ir nebūtinai spręs problemas, ten kur jos didžiausios, arba net didins regioninę atskirtį. Tokia išvada darytina pagal suformuotas išankstines sąlygas. Kadangi LSA ir regionų plėtros tarybos dar anksčiau siūlė atsisakyti minėtų išankstinių sąlygų ar jas pakeisti kitomis, o į tai nebuvo atsižvelgta ir tokios pat sąlygos liko ministerijų parengtose nacionalinėse plėtros programose ir atitinkamai yra perkeltos į RPP projektą, manytume, kad turi būti sudaryta galimybė tikslinti ministerijų plėtros programose regioninėms pažangos priemonėms nustatytas būtinąsias sąlygas.</p> <p>5. Dėl finansinių projekcijų regionams paskaičiavimo. Atkreipiame dėmesį, kad Alytaus regiono savivaldybės RRP rodiklių reikšmių apskaičiavimo formulėse pastebi netikslumų dėl naudojamų duomenų (pvz., gyventojų skaičiaus rodiklis). Taip pat ne visuose rodiklių reikšmių skaičiavimuose naudoti paskutiniai prieinami statistiniai duomenys. Prašome įvertinti Alytaus regiono savivaldybių pastabas (2022 m. kovo 31 d. Alytaus regiono plėtros tarybos raštas adresuotas VRM ir LSA), siekiant užtikrinti aktualių ir vienareikšmiškų duomenų naudojimą.</p>	<p></p> <p>Neatsižvelgta. Žr. Alytaus regiono plėtros tarybos 2 pastabos argumentus.</p>
<p>Ekonomikos ir inovacijų ministerija, 2022-04-08, Nr. 3-1412</p>	<p>1. RPP nurodoma Nacionalinio pažangos plano poveikio rodiklio „Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos vykdymo vietą (nefinansinių įmonių), tenkanti vienam dirbančiajam per metus tūkst. eurų“ 2019 metų pradinė reikšmė. Šis poveikio rodiklis apskaičiuojamas remiantis verslo statistikos duomenimis. Kadangi 2020 metų statistiniai duomenys jau yra skelbiami, siūlytume Vidaus reikalų ministerijai atnaujinti rodiklį nurodant 2020 metų reikšmę.</p>	<p>Neatsižvelgta. Rengiant RPP projektą, rodiklių reikšmių skaičiavimui buvo naudojami tik oficialiai paskelbti galutiniai duomenys. Lietuvos statistikos departamento viešai skelbiami 2020 m. rodiklio „Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos vykdymo vietą (nefinansinių įmonių)“ duomenys yra išankstiniai (https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=432f811b-177e-4bfa-ac15-4de4eb77bcff), todėl nebuvo naudoti.</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į institucijų pastabas ir pasiūlymus
	<p>2. Teikiame pasiūlymą dėl inovatyvumo (kūrybiškumo) principo pritaikymo RPP. Manome, kad RPP projekte išvardintas problemas bei siekti tikslo tvariai ir subalansuotai vystyti Lietuvos teritoriją ir mažinti regioninę atskirtį galėtų padėti spręsti inovatyvūs metodai. Todėl numatant atitinkamas priemones minėtoms problemoms spręsti, reikėtų pasitelkti verslo ir mokslo potencialą.</p> <p>Atsižvelgdami į tai, siūlome RPP priemonių ir priemonės įgyvendinančių projektų vertinimui numatyti papildomus su inovatyvumu, verslo ir mokslo bendradarbiavimu, mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų (MTEPI) taikymu susijusius vertinimo kriterijus, o projektams, kuriems šie rodikliai būtų taikomi, numatyti skirti papildomų vertinimo balų.</p> <p>Taip pat manome, kad regionų plėtros sistemoje dalyvaujančios Vidaus reikalų ministerijai pavaldžios viešosios įstaigos daugelį problemų galėtų spręsti pasitelkdamos inovatyvius viešuosius pirkimus. Ekonomikos ir inovacijų ministerija, siekdama skatinti inovatyvius viešuosius pirkimus, planuoja patvirtinti inovatyvių viešųjų pirkimų planą ir inicijuoti kompetencijų centro įkūrimą.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šis siūlymas gali būti įgyvendintas rengiant regionų plėtros planus, bet ne RPP, nes RPP nenustato pažangos priemonių, projektų ar jų atrankos kriterijų. Ši informacija pateikiama konkretaus regiono plėtros plane.</p>
Kultūros ministerija, 2022-04-13, Nr. S2-809	<p>1. Atkreiptinas dėmesys, kad 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021-09-29 nutarimu Nr. 781 (toliau – Kultūros ir kūrybingumo plėtros programa) yra numatytos sąsajos su Regionų plėtros programa sprendžiant problemą „2.1. Neužtikrintas kokybiškų, profesionalių, įvairių kultūros paslaugų tolygus prieinamumas visoje šalies teritorijoje ir pritaikymas skirtingoms visuomenės grupėms“. Atsižvelgiant į tai, prašome Regionų plėtros programos tekstinėje dalyje numatyti analogišką kryžminę sąsają su Kultūros ir kūrybingumo plėtros programa.</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Nurodyta sąsaja tarp RPP 2-osios problemos ir NPP 4.1 uždavinio.</p>